

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2017/18:23

Onsdagen den 21 februari

---

§ 1 Informellt möte mellan EU:s stats- och regeringschefer **Statssekreterare Hans Dahlgren** **Information inför informellt möte mellan EU:s stats- och** **regeringschefer den 23 februari 2018**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon! Vi hälsar statssekreterare Hans Dahlgren med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde. På dagordningen har vi det informella mötet mellan EU:s stats- och regeringschefer den 23 februari. Jag lämnar direkt ordet till statssekreterare Dahlgren. Var så god!

Anf. 2 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Tack för möjligheten att få informera inför mötet. Det är alltså på fredag som EU:s stats- och regeringschefer ska träffas i Bryssel till ett informellt möte. Inga beslut ska fattas. Det ska inte heller antas några slutsatser utan det ska vara en diskussion.

Det finns två viktiga huvudfrågor. Den ena handlar om ett antal institutionella frågor. Den andra handlar om EU:s långtidsbudget för den period som börjar 2021.

Det här är frågor som i huvudsak rör arbetet efter det att Storbritannien har lämnat unionen, och Theresa May kommer inte att vara med på mötet. Det blir också det första mötet för en av ledarna, nämligen Österrikes nye förbundskansler Sebastian Kurz.

När det gäller det institutionella har ordföranden i rådet, Donald Tusk, ställt tre frågor till medlemsstaterna. Det handlar om Europaparlamentets mandatfördelning, det handlar om så kallade transnationella listor vid valen till Europaparlamentet och det handlar om vilken process det ska vara, till exempel för så kallade spetskandidater, när det gäller att utse kommissionens ordförande.

Vi hade en överläggning med konstitutionsutskottet om frågorna i början av månaden, och jag uppfattade att det var en bred samsyn mellan partierna som är företrädna där om alla de frågor som förankrades vid det tillfället. Det gällde till exempel frågan om hur mandaten i Europaparlamentet ska fördelas mellan de olika medlemsstaterna. Där har parlamentet självt presenterat ett förslag som ska tillämpas under nästa mandatperiod, det vill säga efter Storbritanniens utträde.

Syftet med förslaget är att få en bättre och mer rättvis fördelning av platserna i parlamentet mellan medlemsstaterna. Det ska vara en

fördelning som är mer i överensstämmelse med de krav på proportionalitet som ställs i fördraget. Olika länders folkmängd ändras lite olika snabbt. Till exempel har just nu Sverige fler invånare än Ungern, men Ungern har faktiskt ett mandat mer än Sverige i Europaparlamentet till följd av hur folkmängden såg ut för ett tag sedan.

När Storbritannien lämnar EU försvinner också landets 73 mandat i Europaparlamentet. För att få den mer rättvisa fördelningen av mandaten mellan de återstående länderna har Europaparlamentet föreslagit att 27 av de så kallade brittiska mandaten ska användas för att i stället ges till de medlemsländer som i dagsläget är underrepresenterade. Av de 27 kommer enligt förslaget Sverige att få ett av mandaten. Vi får 21 platser i Europaparlamentet i stället för nuvarande 20. Då kommer vi i alla fall i kapp Ungern.

Regeringen hade i alla fall velat se en mer långsiktig fördelning av mandaten i Europaparlamentet, inte ta detta gång på gång som det ska väljas ett nytt parlament utan ha en generisk form som kan användas oavsett förändringar i befolkningen. Vi hade också gärna sett att alla de brittiska mandaten lämnades vakanta efter det brittiska utträdet. Om ett land lämnar EU ska också nämnas vad det landet kostar i form av platser i parlamentet, kommissionärer och så vidare.

Men nu är man i ett läge där brexit har både komplicerat och försenat arbetet med frågorna. Det är bara ett drygt år kvar till nästa val till Europaparlamentet, så man kan ha en förståelse för att förslaget nu bara gäller den kommande mandatperioden. Det finns ett brett stöd i rådet, har jag uppfattat det som, för att acceptera det begränsade förslaget – då bör också Sverige kunna göra det.

Låt mig gå över till frågan om de transnationella listorna. Här har tanken varit att utöver de Europaparlamentariker som varje land utser skulle man ha en enda stor alleuropeisk valkrets där man ska välja ytterligare några ledamöter i parlamentet från listor som alltså ska vara gemensamma för hela unionen.

Jag ska först påpeka att det här inte längre är ett förslag från Europaparlamentet. Även om det var en hygglig majoritet för det i den kommitté som förberedde förslaget har Europaparlamentet röstat nej till detta. Därför är det inte aktuellt i närtid och alltså inte aktuellt inför det kommande valet till Europaparlamentet. Regeringens linje är att vara mycket kritisk till förslaget att införa transnationella listor. Det är svårt att se hur det skulle bidra till en starkare demokratisk förankring i medlemsstaterna. Det riskerar i stället att dels leda till ökade kostnader, dels leda till en maktförskjutning mellan Europaparlamentet och unionens institutioner och medlemsstater. Det vill vi inte ha.

Regeringen är också kritisk till att utse kommissionens ordförande genom det förfarande som kallas spetskandidater. Tanken här är att partigrupperna i Europaparlamentet ska nominera varsin sådan Spitzenkandidat och att den kandidat vars grupp får störst stöd närmast automatiskt skulle bli ordförande i kommissionen. Några säger sig tro att det också skulle leda till ett högre valdeltagande och en större demokratisk legitimitet, men det anser regeringen vara högst tveksamt.

Enligt fördraget är det Europeiska rådet som ska nominera den person som ska bli ordförande i kommissionen, som sedan ska väljas av Europaparlamentet. Vi tror att idén om att ha spetskandidater skulle

begränsa Europeiska rådets möjlighet att nominera den man eller kvinna som är allra bäst lämpad för uppgiften. Därmed skulle man också rubba balansen mellan institutionerna i EU.

Som nämnden säkert minns användes ändå denna modell när kommissionsordförande skulle väljas år 2014, även om det inte var formaliserat på något sätt. Många anser nu, särskilt i Europaparlamentet och i några av de större partigrupperna, att det också har blivit en politisk realitet. Om Europaparlamentet säger nej till en kandidat som Europeiska rådet föreslår blir den personen inte vald. Men det är inte så att Europaparlamentet kan gå in och välja någon annan, utan det är alltid Europeiska rådet som föreslår någon.

Så går jag över till den förmodligen besvärligaste frågan, nämligen vilken budgettram som ska gälla för EU från den 1 januari 2021.

Donald Tusk har skickat ut ett underlag inför diskussionen som innehåller tre frågor till medlemsstaterna. För det första: Vilka prioriteringar vill vi se? Han frågar inte om nedprioriteringar utan han säger bara prioriteringar. För det andra: Vilken utgiftsnivå vi vill ha i nästa långtidsbudget? För det tredje: Vilken tidsram ska vi ha för budgetförhandlingarna?

Regeringen överlade under fjolåret med finansutskottet om svenska ståndpunkter inför förhandlingarna och fick brett stöd för våra utgångspunkter. Jag ska föredra de fem punkterna snabbt.

För det första: Storbritannien är en stor nettobetalare till EU:s budget. När bidraget från britterna upphör måste budgeten minska med lika mycket. Det är en klok utgångspunkt. Regeringen vill se ett utgiftstak som inte överstiger 1 procent av den samlade bruttonationalinkomsten i unionen – bni av de 27 förstås.

För det andra: Den svenska avgiften ska hållas ned. Det gäller förstås främst genom att minska storleken på budgeten när britterna slutar. Det är också viktigt att värna den andel vi själva ska betala.

För det tredje: Regeringen vill se en modern budget. Det behövs omprioriteringar. Det behövs prioriteringar till fördel för gemensamma åtgärder som verkligen har ett europeiskt mervärde. Konkurrenskraft, forskning, klimatomställning, säkerhet och migration är några av de punkter som har lyfts fram från vår sida. Samtidigt behöver anslagen för jordbruksstöd och strukturfonder minska, till exempel genom en större andel självfinansiering.

För det fjärde: Det ska kosta att inte ta ansvar. De länder som inte står upp för unionens grundläggande rättigheter, inte står upp för fattade beslut och genomför dem, exempelvis inom migrationspolitiken, ska helt enkelt inte ha tillgång till lika mycket stöd från EU som de har i dag.

För det femte: Regeringen vill se en mer effektiv kontroll av hur unionens pengar används. Med en minskad budget efter britternas utträde blir det förstås ännu viktigare att pengarna används på rätt sätt.

Jag deltog i förrgår i ett förmöte i Bryssel med de så kallade sherporerna inför mötet i Europeiska rådet. Jag kan säga att resonemangen där visar att budgetdiskussionerna och budgetförhandlingarna de kommande åren kommer att bli mycket svåra. Storbritanniens utträde lämnar inte bara ett stort finansieringsgap utan vi tappar också en av våra främsta allierade i budgetfrågorna om nödvändigheten av att ha en restriktiv inställning.

Dessutom kommer signaler från länder som vi traditionellt har haft ett nära samarbete med i frågorna om att de är beredda att i någon mån ändå öppna för att öka budgetramens storlek. Jag ska inte recensera några enskilda länder här, men alla har vi kunnat läsa vad som står till exempel i den tyska regeringsplattformen.

Det finns många goda idéer i EU-kretsen om nya spännande saker som unionen skulle kunna ta sig an. Det verkar finnas en god aptit hos många av dem som tar emot mer än vad de själva betalar för att öka på EU-budgeten ytterligare. Så är det. Från svensk sida ska vi förstås hålla emot, men vi måste också slåss för att fördelningen av betalningen av det som blir budgetutrymmet också blir rättvis. Det får inte bli så att bara några få länder bär bördan av eventuella tillskott.

Låt mig säga några ord om den fortsatta processen. Kommissionen vill gå fram snabbt. Den vill egentligen avsluta allt detta innan valen till Europaparlamentet nästa år. Det tror vi, och många med oss, kommer att bli svårt. Förra gången tog förhandlingarna sammanlagt 29 månader. Det är svårt att se att det skulle gå mer än dubbelt så snabbt den här gången när problemen är minst lika stora som då. Vi tror att det är mer realistiskt att se ett avslut på förhandlingarna mot slutet av nästa år eller i början av 2020. Budgeten ska sedan börja gälla den 1 januari 2021. För oss är det förstås viktigare att slutresultatet blir bra än att förhandlingarna går snabbt.

Ordförande! Regeringen kommer naturligtvis att återkomma till nämnden inför de formella förhandlingarna och inför de beslut som så småningom ska fattas om långtidsbudgeten och om de institutionella frågorna.

Låt mig till sist säga något om att statsministern under förmiddagen på fredag också kommer att delta i en så kallad högnivåkonferens om det regionala samarbete som går under namnet G5 Sahel. De länder som ingår där är Mali, Niger, Tchad, Burkina Faso och Mauretanien. De länderna har gemensamt tagit initiativ till att försöka stärka regionens säkerhet och utveckling. Det har starkt stöd från EU, och i konferensen på fredag morgon deltar också EU-kommissionen, Förenta nationerna, Afrikanska unionen, stats- och regeringschefer från EU:s medlemsstater och från de fem länderna i G5 Sahel samt några andra berörda.

Anf. 3 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Jag vill tacka statssekreteraren för redogörelsen inför det informella mötet. Det är väl lite startskottet för viktiga diskussioner om långtidsbudget och andra frågor om spetskandidater och transnationella listor.

Jag tycker att regeringen har en bra ingång, som jag är övertygad om delas av en majoritet i riksdagen, det vill säga att vi verkligen ska vila på det fördrag som finns och behålla den institutionella balans som finns i dag. Jag tror att det finns en övertro på att spetskandidater och transnationella listor skulle öka demokratiska inspel. Jag är övertygad om att ingen bland medborgarna i Sverige kommer ihåg vilka som var spetskandidater förra gången det var val. Jag tror att man ska vara noga med detta och behålla det så som det är i dag. Jag är alldeles övertygad om att legitimiteten bevaras genom ett mellanstatligt samarbete där vi driver våra kandidater. Sedan är det upp till Europeiska rådet att fatta beslut om vem som ska utses.

Precis som statssekreteraren säger är den viktigaste diskussionen den om långtidsbudgeten framöver. När det har kommit nya medlemsländer har budgeten utökats, och det är rimligt. När ett medlemsland lämnar EU borde det vara lika rimligt, precis som regeringen säger, att minska budgeten i motsvarande mån. Det är en viktig ingång. Situationen är bekymmersam just eftersom det är Storbritannien som lämnar EU, och vi vet att en del av de länder som verkligen har varit vid vår sida nu möjligtvis har en annan ingång. Vi får hoppas att det ändrar sig.

Det är viktigt att hålla ned avgiften, att modernisera budgeten och att hålla emot i frågan om egna medel. Enligt min uppfattning rubbar detta den institutionella balansen, men det handlar också om att, som jag flera gånger har hört finansminister Magdalena Andersson säga, det helt enkelt inte finns några gratisluncher.

Jag önskar statssekreteraren och statsministern lycka till på mötet eftersom det behövs inför startskottet för dessa mycket viktiga diskussioner.

Anf. 4 MARIA ABRAHAMSSON (M):

Tack så mycket för föredragningen! Jag kan konstatera att det finns en bred samsyn mellan regeringen och oss moderater. Vi tycker lika i de här frågorna, och det välkomnar jag. Jag välkomnar särskilt regeringens tydliga ställningstagande mot de transnationella listorna. Det är också ett förslag som har fallit, och det är något att vara glad för.

Jag funderade på om jag skulle ställa någon kompletterande fråga vad gäller detta med toppkandidater och diskussionen som pågår om att avvika från rådets och fördragets utnämningmodell, men jag konstaterar nog att regeringen har samma uppfattning som vi, nämligen att detta är en fråga som bör ligga kvar hos rådet.

Anf. 5 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Angående det här med egna medel vill jag säga till Marie Granlund att det är en skepsis som regeringen delar. Det finns en hel del påhittighet om plastskatter och annat som figurerar. Jag tror att ett viktigt sätt att försvara en ansvarsfull budget är att se till att det är någonting som varje lands regering och parlament måste ta ansvar för. Därför ska vi fortsätta på den linje vi har, tycker jag.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Jag tackar också för en utomordentlig redovisning av de ingångsvärden som regeringen tar med sig till det här mötet. Jag tycker att ingångarna är goda och korrekta. Det som jag skulle vilja betona är att det inte bara är ramen i sig som är viktig för oss, utan också hur vi använder de medel som finns inom ramen. Regeringen har listat ett antal områden som man ser som prioriterade. Jag instämmer i den prioriteringen. Det skulle vara intressant om statssekreteraren skulle kunna ge en bild av hur man tror att den innehållsliga diskussionen kommer att föras vid det här mötet – om den över huvud taget kommer att föras – och om det finns några medlemsländer som har ungefär samma inriktning som Sverige har.

Anf. 7 JOHAN HEDIN (C):

Herr ordförande! Jag tackar för redogörelsen. När det gäller de institutionella frågorna tycker jag att regeringen landar i kloka ställningstaganden. Den samsyn som Maria Abrahamsson från Moderaterna ger uttryck för omfattar även Centerpartiet i de allra största dragen i den här frågan. Det är bra att de transnationella listorna är borta från agendan.

Jag är inte en lika kategorisk motståndare till spetskandidater, men jag tänker inte ställa till med något bråk här. Jag tycker att detta är intressant att diskutera. Saker på den institutionella sidan som kan vitalisera demokratin i EU-systemet är värda att titta extra på.

När det gäller antalsfrågan tycker jag att man landar rätt.

När det gäller budgeten finns det många frågetecken. Senast vi processade den blev det en inte alldeles okomplicerad materia att hantera, kommer jag ihåg. Det kommer av allt att döma inte att bli lättare den här gången.

Att styra genom budget är lite grann som att styra med ett rep, är min erfarenhet av politiskt arbete. Om man drar bort resurser försvinner funktioner och verksamheter direkt. Men man kan inte trycka på repet för att trycka in verksamheter och funktioner i systemen. Då krävs det att man fyller upp med ledarskap. Där är de institutionella faktorerna i samverkan med budgettänket oerhört centrala och oerhört viktiga.

Någonting som jag tycker att det är bra att man ger uttryck för är att man vill modernisera budgeten. Varenda krona som vi investerar i systemet måste ju ses som en investering som ska ge någonting tillbaka till unionens medlemsstater och unionens medborgare. Men det finns en risk i de här sammanhangen, tror jag, att kompromissen mellan det moderna och det gamla leder till att det så att säga blir båda. Man vill tillföra en massa nya saker i EU-systemet, men när man sedan ska ta bort gamla saker finns det strukturer som försvarar dem väldigt hårt. Jag skulle vilja höra om synen bland medlemsstaterna. Vilken är till exempel acceptansen från Frankrike och andra länder för att reformera jordbruksstödet?

Sedan vill jag ta upp en annan fråga som väcktes när jag granskade handlingarna. Den gäller budgetreserven. Det är fråga om avsevärda resurser. Man pratar om 28 miljarder euro, alltså i runda slängar 280 miljarder svenska kronor. Kan man se att det finns en risk att detta på något sätt blir en bakväg till egna medel till EU-systemet, eller ska man ha 280 miljarder som ligger och skvalpar i systemet oallokerade? De där pengarna kommer att bränna i fickan på kommissionen, tror jag. Jag skulle gärna vilja höra en kommentar till det.

Anf. 8 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag vill först svara på ordförandens fråga om den innehållsliga diskussionen. Den har också att göra med vad Johan Hedin frågade gällande det här med gamla utgifter och nya utgifter.

Under den diskussion som har förts hittills, till exempel på mötet i förrgår, har många tyckt att det här med nya moderna utgifter som har ett europeiskt mervärde låter bra. Man talar om insatser för forskning och utveckling, innovation, migration och så vidare.

Problemet är de andra posterna, som upptar så stort utrymme i dag: jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken. Där finns det absolut inte några entydiga signaler om att det finns en konsensus om att vara med

och dra ned ordentligt. Frankrikes president har sagt att han är beredd att diskutera en modernisering av jordbrukspolitiken. Det är bra, för de har verkligen varit på en annan linje tidigare. Men vad det betyder i kronor och ören återstår att se.

Vi har vid flera tillfällen sagt att det här med medfinansiering är en klok idé. För det första kan man öka medfinansieringen inom sammanhållningspolitiken. Det är väl bara 5 procent i dag. Det skulle kunna gå tillbaka till det som var före finanskrisen, då jag tror att det var 25 procent. För det andra kan man ha något liknande system inom jordbrukspolitiken. Det där drog jag en lans för i förrgår, men det var ingen som biföll det vid sittande bord i alla fall. Det här kommer att bli en väldigt knepig sak.

Johan Hedin frågade också om reserven. Varje budget måste väl ha en reserv. Men jag vill betona att det ännu inte har presenterats något förslag från kommissionen om hur den här budgeten ska se ut. Det förslaget kommer först i början av maj. Sedan hoppas de på en snabbhandling, men jag tror inte att det kommer att gå så snabbt som man hade önskat. Reserverna är till för att ge en viss flexibilitet i arbetet framöver. Det ska inte vara några extra pengar som ligger i fickan och som man kan använda till vad som helst, utan de är till för att man ska kunna göra omprioriteringar under pågående period.

Anf. 9 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ordförande! Jag tackar statssekreteraren för föredragningen. Jag delar synen att Sverige bör föra en mycket budgetrestriktiv linje. Det blir särskilt svårt och viktigt när Storbritannien inte är med och förhandlar om nästa budget. Jag tycker att det vore rimligt att EU:s budget skulle vara mindre än 1 procent av bruttonationalprodukten och att Sveriges nettobidrag inte skulle öka. Det är svåra mål att nå upp till, men de är egentligen ganska rimliga, med tanke på vad EU gör och inte gör.

Det finns några principiella hållningar som jag tycker att man kan ha för att minska utgifterna.

Först vill jag nämna kraven på medfinansiering av regionalstöd och jordbrukspolitik. Det finns ett inbyggt dilemma i att medlemsländerna kammrar hem pengar från EU. Då tar man och gör sådant som man inte hade finansierat själv, eftersom man får pengarna. Mycket av jordbrukspolitiken hade aldrig blivit av om medlemsländerna hade betalat själva. Man tar det man får, så att säga. Att gå via medfinansiering tycker jag är väldigt rimligt. Då får man syna korten och se om man verkligen är beredd att betala för diverse stödordningar och annat.

Sedan tycker jag att man ska insistera på att den militära delen av budgeten inte ska finnas där. Jag tycker inte att man ska finansiera militära utgifter via budgeten. Den diskussionen har vi haft förut.

Jag tycker också att det är viktigt att hålla på principen att stödmekanismer för euroländer och euron finansieras av euroländer. Vi har valt att inte bli en del av valutaunionen. Vi gjorde det med ett argument om att det fanns betydande ekonomiska risker när man fick asymmetriska chocker och annat. Det är rimligt att de länder som valde att ha det systemet själva står för de risker som de har gett sig in i och att vi inte är med och bidrar till det.

Det tycker jag kan vara principiella hållningar.

Vi har fått EU-kommissionens meddelande inför de här förhandlingarna. Det är som vanligt en oblyg rad av framställningar om att framför allt få mer inflytande själv på olika områden. Det var välgörande att förslaget om transnationella listor föll i EU-parlamentet. Det gör saker lättare. Men jag tycker att det är läge att försöka sänka hela spetskandidatsdiskussionen också. Detta hänger delvis samman; det är liksom a och b i samma diskussion. Man kan bara tänka sig en debatt i Hagfors mellan Guy Verhofstadt och Jean-Claude Juncker. Det skulle mest vara avskräckande för dem som bor där, tror jag.

Sedan föreslår EU-kommissionen att de överskottsmedel som uppstår varje år, vilket blir ganska betydande summor, ska fonderas. Det är delvis något annat än att ha en punkt för övriga utgifter i budgeten. Detta tycker jag att det är viktigt att avvisa, så att principen om återbetalning till medlemsstat kvarstår. Det får inte bli en sorts genväg till egna medel.

Jag tycker naturligtvis också att det är viktigt att allt som tangerar någon form av beskattningsrätt hålls långt borta.

Jag stöder även regeringen vad gäller att kunna dra in budgetmedel. Det är ju en mycket oroande utveckling i flera medlemsländer, och man måste kunna sätta ett ekonomiskt tryck.

Den här morgonen är jag alltså ovanligt enig med regeringen.

Anf. 10 ROGER HADDAD (L):

Ordförande! Jag tackar statssekreteraren. Jag lämnar de institutionella frågorna därhän; i princip står vi bakom regeringens inriktning.

Jag tänkte mer uppehålla mig vid frågorna om budgeten. Jag instämmer i de punkter som regeringen har räknat upp, inte minst tillägget att det ska kosta att ta ansvar för exempelvis migration. Frågan är hur realistiskt det är för Sverige att få in den här typen av kriterier eller villkor i de kommande samtalen. Är det flera som delar vår åsikt, eller är det bara de länder som har haft ett stort och solidariskt mottagande som hyser den här åsikten?

Jag noterade att statssekreteraren sa att vi tappar en viktig allierad i fråga om att upprätthålla en restriktiv hållning. Det låter av föredragningen från statssekreteraren som att vi snart blir väldigt ensamma när det gäller att inta en budgetrestriktiv hållning. Jag vill gärna under det paraplyet höra om frågan om rabatter, som också är under förhandling när det gäller budgeten. I ljuset av den här diskussionen inser jag också att det är viktigt att behålla rabatterna, men även att det är viktigt att se till att de här budgetposterna ändras. Det gäller till exempel forskning och säkerhet men också migration, som regeringen antyder här.

Vad gäller budgetrestriktivitet undrar jag om det över huvud taget finns några signaler om att vi kan ta steg åt det hållet. När man hör andra länder, till exempel vissa större länder, låter det i stället som att det går åt andra hållet. Då blir den totala effekten inte att vi kommer att bli effektivare och få till den här kontrollen av hur vi använder de budgetpengar som blir kvar inom unionen.

Anf. 11 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Till Jonas Sjöstedt kan jag säga att jag tror att Sverige nog var bland de allra tydligaste i den diskussion om spetskandidater som vi hade i förrgår. Jag tror att statsministern kommer att göra liknande markeringar

på fredag. Den politiska realitet som en del andra talar om är att de här parti-grupperna i Europaparlamentet ändå kommer att nominera sina kandidater. Trots att vi inte ändrar regelverket kommer de att säga: Ni bör välja den av de här tre eller fyra som får flest röster. Jag hoppas att Europeiska rådet står på sig och verkligen väljer den person – man eller kvinna – som är bäst lämpad för uppdraget. Det blir en väldig inskränkning av valmöjligheten om man bara har de här kandidaterna att välja på.

Vad gäller Hagfors vet jag inte, men jag tror att en av de här spetskandidaterna var uppe i Umeå – en bekant stad – inför Europaparlamentsvalet. Jag tror inte att det heller satte några större avtryck i valresultatet i Europaparlamentsvalet.

Roger Haddad frågar om vi är ensamma. Nej, vi är inte ensamma. Vi har ett bra gäng med likasinnade. Visserligen har vi tappat en av de större aktörerna, Storbritannien, men vi har en grupp likasinnade. Det är väl sju medlemsstater nu. Vår grupp är dock kanske inte lika tydlig som förra gången. I föregående förhandlingar minns jag att vi skrev ett tydligt brev och till och med en artikel någonstans om att vi krävde att man skulle hålla sig till 1 procent. Så långt har inte det här samarbetet kunnat gå än så länge. Jag tror inte heller att det blir möjligt att precisera enprocentmålet för alla de länderna. Men Sverige står för det, och det finns några andra länder som också är mycket tydliga med att det inte ska gå över den gränsen. Andra säger mer allmänt att vi naturligtvis måste rätta mun efter matsäcken.

Vi ska inte ge upp det här, för det är de budgetrestriktiva länderna som står för större delen av betalningen till Europeiska unionen. De andra måste förstå att om vi ska gå med på en uppgörelse måste vi ha någonting som vi gillar i upplägget. Det är vad jag kan säga om restriktiviteten.

Anf. 12 ARON MODIG (KD):

Tack för föredragningen, statssekreteraren!

Också vi kristdemokrater instämmer huvudsakligen i det som statssekreteraren framför i sin föredragning vad gäller både de institutionella frågorna och de frågor som har att göra med den kommande flerårsbudgeten.

För att börja med de institutionella frågorna instämmer vi helt, och vi välkomnar att regeringen håller emot vad gäller både de transnationella listorna och diskussionen om spetskandidater och formerna för att utse kommissionens ordförande framöver.

Också vad gäller frågorna om flerårsbudgeten håller vi med på de punkter som statssekreteraren redogör för här. Vi förstår naturligtvis att det kommer att bli en stor utmaning för Sverige att få igenom allt detta.

Vad som också kommer att bli en utmaning är att få till vad man kallar en modernisering av budgeten och samtidigt så att säga hålla nere budgetramen. Det är viktiga uppgifter vi har framför oss på EU-nivå vad gäller migration, gränskontroll, konkurrenskraft och så vidare. Där behöver det vara så att de delar i budgeten som i dag tar upp stort utrymme – jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken – får stryka på foten för att de andra delarna ska kunna komma in i detta.

Jag har också en fråga som gäller detta med Sveriges avgift och rabatt och specifikt att en stor del av Sveriges rabatt är kopplad till Storbritanniens avgift. Min fråga är om statssekreteraren kan säga lite om

hur regeringen ser på möjligheten att behålla denna rabatt när Storbritannien försvinner.

Anf. 13 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Jag glömde säga apropå Jonas Sjöstedts inlägg att det är riktigt – det är naturligtvis bara euroländerna som ska betala för det som faller inom ramen för eurosamarbetet. Det är en viktig princip för oss. Den delar vi inte bara med de länder som står utanför eurosamarbetet, utan också kommissionen har den uppfattningen. Det hoppas jag kommer att reflekteras i det budgetförslag som kommer i maj.

När det gäller rabatter är det sant att vi i dag har en fördel av det rabattsystem som föreligger, som jag tror kan värderas till 5,5 miljarder kronor per år. Det är väldigt mycket pengar.

Enligt den utgångspunkt som kommissionen haft ska man ta bort alla sådana rabatter, och man ska ta bort alla korrigeringar.

Det må vara att man inte längre ska kalla det rabatter, men det är som jag sa i min inledning: Fördelningen av pengarna som ska betalas måste fortfarande vara rättvis. Det fanns ett rättviseskäl till att Sverige ursprungligen fick denna rabatt och även till att briter fick den, och det skälet finns kvar. Vi är en stor nettobetalare. Vi kommer att fortsätta vara en stor nettobetalare, men vi ska inte ovanpå detta läggas på ytterligare 5,5 miljarder kronor om året. Det kommer inte våra skattebetalare att acceptera, och det kommer våra företrädare att säga i augusti.

Anf. 14 DAG KLACKENBERG (M):

Herr ordförande! Vi är glada att statssekreterare Dahlgren är här, särskilt med tanke på att det som framförts har varit så klokt. Vi kan i huvudsak hålla med.

Vi kunde ha blivit ännu gladare. Vi har sett en tendens i formfrågan att statsråden har lite svårare att hinna hit än de haft tidigare. Tittar man bakåt i protokollen ser man att det har blivit tunnare och tunnare mot slutet. Eftersom vi från moderat håll hade tänkt säga att vi stöttar regeringen och inte söker konflikt i just de här frågorna tänker jag att det hade varit roligt för statsministern att få höra det framföras direkt här i nämnden. Men hälsa honom att så är det!

Frågorna som ställdes var vilka prioriteringar, vilka utgiftsnivåer och vilken tidsram som finns. Nu har det sagts mycket klokt, och vi har inte mycket som avviker från det. Men vad gäller tidsramen känner vi från moderat håll att vi inte behöver hasta. Vi kan vänta, och vi kan invänta brexit för att se vilka spelförutsättningar som råder då. Det är inte bråttom i det här fallet.

Vi prioriterar precis som alla andra att budgeten inte ska öka. Den ska absolut hantera rabatten på det sätt som statssekreteraren har beskrivit, och den ska ligga inom ramen för 1 procent av bni. Det överensstämmer alltså helt med vad ni föreslår.

Vi vill också att man ska försöka följa en princip som har lite med en sorts fiskal subsidiaritetsprincip att göra, nämligen att om samma skattepeng ger bättre effekt i den nationella budgeten är det där den hör hemma. Man behöver då inte skicka in den i den europeiska budgeten. Man kan försöka följa detta.

De prioriteringar som vi har från moderat håll är desamma som regeringens – det är säkerhetsfrågorna och migrationen, att öka den europeiska konkurrenskraften, en del forskning och naturligtvis klimatomställningen, som till sin natur kräver samarbete över gränserna. Det ska vara mindre till jordbruk och framför allt mindre till strukturfonderna – eller sammanhållningspolitiken, som det också kallas. De som blivit utsatta för denna sammanhållning har visat rätt mycket otacksamhet, om man uttrycker det så.

En svår fråga framöver är att bygga de nya allianser som statssekreteraren har talat om. De vi vill ha som allierade är ju de som liksom vi tycker både att vi ska ha en restriktiv budgetpolitik och att den ska reformeras. Det gör det kanske ännu svårare att få med dem ombord i vår lilla grupp, men det är viktigt i detta reformerade sätt att arbeta. De åtaganden man har gjort som medlemsstat ska man också uppfylla. Det är precis det som regeringen har framfört.

Till sist ett medskick. Man ser i tidningarna att det är många medlemsländer som tycker att det går väldigt bra för den egna ekonomin och därför verkar vara lite mer lättsinniga i tanken på att öka EU:s budget. Vi har från moderat håll kritiserat regeringen för att elda på den egna konjunkturen nu när det går bra för Sverige. Vi vet ju att om vi ska göra en budget fram till år 2027 kommer det någon gång att inträffa en svacka. Vi vill skicka med att det finns all anledning att hålla igen tillsammans med andra och inte satsa på att denna högkonjunktur som man kan elda i kommer att vara för evigt.

Som sagt, herr ordförande: Det var inte många motsättningar i den här frågan från moderat håll. Lycka till på fredag! hälsar vi statsministern.

Anf. 15 JOHAN HEDIN (C):

Tack för svaret jag fick tidigare! Det var fullt tillfredsställande.

Jag vill bara uppehålla mig lite till vid reserven. Jag tycker att 280 miljarder är mycket. Är det brukligt att man har en sådan stor reserv? Det finns ju en risk att de pengarna kommer att användas till något som vi inte menade att de skulle användas till när vi förhandlade i budgetprocessen.

Jag skulle därför vilja rekommendera regeringen att se dessa medel som lågt hängande frukt när det börjar bli dags att prioritera och dra ned på poster. Jag tror att det är demokratiskt rimligt och ekonomiskt klokt.

Anf. 16 MATHIAS TEGNÉR (S):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för redogörelsen!

Jag har en fråga kopplad till en av de fem punkter som statssekreteraren nämnde – den att det kostar att inte ta ansvar.

Detta har ju varit lite av nyckeln i diskussionen om att få till en mer solidarisk migrationspolitik i EU. Regeringen och statsministern har varit tydliga med att använda detta verktyg för att få till en mer solidarisk migrationspolitik i Europa.

Min fråga är hur statssekreteraren ser på stödet för principen att det ska kosta att inte ta ansvar. Finns det en möjlighet att vara framgångsrik med den i långtidsbudgetdiskussionerna?

Anf. 17 Statssekreterare HANS DAHLGREN:

Först tackar jag Dag Klackenbergs hälsning, som jag lovar att framföra.

När det gäller sammanhållningspolitiken och omfattningen av den är det ett faktum att det är stora belopp som har levererats under den gångna budgetperioden. Det är belopp som har höjt det ekonomiska väståndet i dessa länder och gjort infrastrukturen mer anpassad till att främja ökad tillväxt. Det är inget tvivel om att dessa länder har hamnat på en annan nivå än den där de var i början av perioden. Att då ha samma argumentation för samma slags politik och samma slags sammanhållningsstöd kan inte vara riktigt rimligt, tycker vi som argumenterar för en minskning av den här delen.

När det gäller Johan Hedins fråga vet jag inte hur brukligt det är att ha så stora belopp i den här reserven. Jag ber att få återkomma. Vi ska titta på siffrorna, och sedan kan vi kanske ge sådan information separat.

Mathias Tegnér frågade hur stort stödet är. Det verkar vara mer framkomligt att använda konditionalitetsprincipen när det gäller frågorna om respekt för de grundläggande värderingarna. Det är i alla fall det intryck jag fått av kommissionens arbete med detta. Men inte heller det är lätt.

Vi hade ett inlägg i förrgår från min polske kollega, som faktiskt sa att det här med villkor är bra men undrade hur man ska formulera formeln som avgör hur pass mycket ytterligare stöd en medlemsstat ska få beroende på hur dess rättssamhälle är utformat. Ska det överlämnas till Europadomstolen att besluta det, eller ska man ha någon annan instans som gör det? Det är alltså inte okomplicerat, det heller.

När det gäller att utkräva ansvar också ekonomiskt för dem som inte tar ansvar för de beslut som de borde genomföra har jag diskuterat det med flera kollegor, till exempel min ungerska motsvarighet. Han var här på besök för några månader sedan. Jag försökte förklara det här med att det måste få konsekvenser. Det är alltså utpressning du talar om, sa han. Det är liksom synen; det visar hur svårt det kommer att bli att nå konsensus kring detta.

Det är ju det svåra, herr ordförande, om jag får avsluta med det: Den här budgeten ska antas med enhällighet av Europeiska rådet någon gång framöver. Det innebär att vägen dit kommer att bli en otroligt svår resa.

Vi har allierade i det här, inget tvivel om det, men vi behöver kanske söka mer kontakt med de länder som ligger utanför den traditionella budgetrestriktiva gruppen. Det är ett uppdrag som vi ska fortsätta försöka utföra.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar inga fler frågeställare vid bordet. Sammanfattningsvis får vi tacka statssekreterare Dahlgren för den information han har gett och önska honom och statsministern med medarbetare god framgång vid det kommande stats- och regeringschefsmötet. Tack för er medverkan!

Innehållsförteckning

§ 1 Informellt möte mellan EU:s stats- och regeringschefer

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDE	1
Anf. 2 Statssekreterare HANS DAHLGREN	1
Anf. 3 MARIE GRANLUND (S)	4
Anf. 4 MARIA ABRAHAMSSON (M)	5
Anf. 5 Statssekreterare HANS DAHLGREN	5
Anf. 6 ORDFÖRANDE	5
Anf. 7 JOHAN HEDIN (C)	5
Anf. 8 Statssekreterare HANS DAHLGREN	6
Anf. 9 JONAS SJÖSTEDT (V)	7
Anf. 10 ROGER HADDAD (L)	8
Anf. 11 Statssekreterare HANS DAHLGREN	8
Anf. 12 ARON MODIG (KD)	9
Anf. 13 Statssekreterare HANS DAHLGREN	9
Anf. 14 DAG KLACKENBERG (M)	10
Anf. 15 JOHAN HEDIN (C)	11
Anf. 16 MATHIAS TEGNÉR (S)	11
Anf. 17 Statssekreterare HANS DAHLGREN	11
Anf. 18 ORDFÖRANDE	12